

**Studiewijzer van het opscholingstraject
groepsleerkracht voor de onderbouw van de
basisberoepsgerichte en kaderberoepsgerichte
leerwegen**

2025/2026

HAN_

Inhoudsopgave

Inleiding.....	2
Generieke Leervoorwaarden	3
Leervoorwaarden Rekenen/wiskunde	5
Leervoorwaarden Nederlands	7
Leervoorwaarden Mens en Natuur	8
Leervoorwaarden Mens en Maatschappij	8
Leervoorwaarden Engels.....	10
Literatuur- en bronnenlijst.....	11
Onderwijskunde/generiek	11
Nederlands.....	11
Rekenen/Wiskunde.....	11
Engels	11
M&M	12
M&N.....	13
Programma van het opscholingstraject 2025-2026	14

Inleiding

Deze studiewijzer biedt algemene informatie over het Opscholingstraject groepsleerkracht vmbo-onderbouw (basis/kader).

In dit traject wordt gewerkt met leeruitkomsten waarin wordt beschreven waar u aan het einde van het traject dient te zijn. Per domein worden de leeruitkomsten nader geconcretiseerd. De leeruitkomsten vormen ook de basis voor de integrale toets (assessment) waarmee het traject wordt afgesloten.

In het literatuuroverzicht is de verplichte en aanbevolen literatuur opgenomen. We streven ernaar zoveel mogelijk gebruik te maken van online content.

Ook is een overzicht van de bijeenkomsten toegevoegd die altijd plaatsvinden op de woensdagmiddag, Kapittelweg 35 in Nijmegen.

Dit traject leidt tot een beperkte bevoegdheid voor klas een en twee van basisberoepsgerichte en kaderberoepsgerichte leerweg. Totdat de regeling bij wet is aangenomen wordt op het certificaat, dat u ontvangt bij een succesvolle afronding, vermeld dat u bekwaam bent voor de profieldelen waaraan is deelgenomen. Het ministerie van OC&W heeft verzekerd dat ook tot die tijd het certificaat door werkgevers in het voortgezet onderwijs als een bevoegdheid beschouwd mag en dient te worden.

Generieke Leeruitkomsten

Voor de opscholing van pabo-docenten in het vmbo basisberoepsgerichte en kaderberoepsgerichte leerweg

- 1.1 De groepsleerkracht ontwerpt een les(senserie) die aansluit op de cognitieve ontwikkeling van de leerlingen uit de onderbouw vmbo BB/ BK¹ op het gebied van **wiskunde/ rekenen, Nederlands (lezen, schrijven, luisteren, spreken, en gesprekken voeren) en een profielvak naar keuze**, waarin tevens aandacht is voor metacognitieve vaardigheden en de verbinding met de (beroeps)praktijk.
- 1.2 De groepsleerkracht stemt met collega's de ontworpen les(s)en(series) van wiskunde/ rekenen, Nederlands en een profiel vak naar keuze af op het examenprogramma en de verschillende leerlijnen zoals de algemeen vormende en beroepsgerichte leerlijnen binnen het vmbo-BB/KB.
- 1.3 De groepsleerkracht ontwerpt concreet overdraagbaar materiaal voor de beheersing van wiskundige/ rekenvaardigheden, Nederlandse taalvaardigheden en een profielvak naar keuze en zet deze passend in, afgestemd op het cognitief ontwikkelniveau en de leerdoelen van de leerlingen.
- 2.1 De groepsleerkracht voert onderwijs uit en is hierbij gericht op de motivatie van leerlingen door betekenis te geven aan de lesstof en speelt flexibel in verschillen in leerbehoefte, mede gebaseerd op de handelingsplannen van leerlingen met leer- en gedragsproblemen.
- 2.2 De groepsleerkracht begeleidt de leerlingen individueel bij hun leerproces en heeft hierbij aandacht voor metacognitieve vaardigheden en leerstrategieën passend bij de vakinhoud.
3. De groepsleerkracht bouwt een band op met leerlingen, observeert de sociaal- emotionele ontwikkeling, biedt hier waar nodig handvaten voor aan en voert systematisch en wanneer nodig gesprekken met leerlingen hierover.
4. De groepsleerkracht stimuleert actief een positief en veilig leer- en leefklimaat door groepsprocessen te analyseren en hierop te anticiperen.
5. De groepsleerkracht ondersteunt actief het bewustwordingsproces van leerlingen in rondom hun kwaliteiten en motieven en de verkenning van het werkveld om hun eigen loopbaan sturing te kunnen geven en een daarbij ondersteunend netwerk vorm te geven.
- 6.1 De groepsleerkracht beoordeelt (zelf geconstrueerde) toetsen met behulp van vooraf vastgestelde objectieve beoordelingscriteria en analyseert en evalueert het totaal van deze

1 Beroepsgerichte leerweg (BB) en kaderberoepsgerichte leerweg (KB)

beoordelingen om waar nodig de begeleiding van leerlingen af te stemmen, de toets bij te stellen en/of de inhoud van het lesprogramma aan te passen.

- 6.2 De groepsleerkracht evalueert door te toetsen of de leerdoelen zijn behaald aan het einde van een les(senserie) en vraagt feedback ter bevordering van zijn eigen reflectieproces (LU 8)
- 7. De groepsleerkracht beheerst de leerstof, heeft kennis van en inzicht in theoretische en praktische achtergronden van het vak en is enthousiast voor het vak en nieuwsgierig.
- 8. De groepsleerkracht organiseert en voert de communicatie uit met ouders en leerbedrijven om de begeleiding van zijn of haar leerlingen optimaal vorm te geven.

Leeruitkomsten Rekenen/wiskunde

Leeruitkomsten:

1. De docent initieert een rekenwerkgesprek, op basis van het drieslagmodel, met een of meerdere leerlingen (max 4) in de onderbouw vmbo basis /-kader context, waarbij hij het proces van de leerling voor de aanpak en oplossing van rekenvraagstukken achterhaalt, om op basis van deze informatie de leerling te begeleiden in het verbeteren van zijn rekenproces.
2. Vanuit het principe geleide herontdekking ontwerpt de docent samen met een duo docent onderwijsaanbod voor het vak wiskunde. Het gaat hier om een aangeboden wiskundig onderwerp dat vanuit eigen niveau didactisch wordt vertaald naar de doelgroep vmbo onderbouw bb of bk. Het principe Beginnen-ontwikkelen-verwerken (Faes, T. e.a. (2011), §10.3) mag leidend zijn in de opbouw van het lesaanbod. Aspecten van de krachtige leeromgeving en breinvriendelijk onderwijzen worden ingezet en onderbouwd. Na uitvoering in de praktijk, onderbouwt het duo zijn keuzes voor didactisch handelen met een korte videocompilatie tijdens een presentatiemoment op het instituut.

Toetsing: Beroepsproduct 5 EC:

Ad 1:

De student toont vakdidactisch en pedagogisch aan dat hij bij een vmbo basis/-kader leerling een rekenprobleem kan achterhalen of afgestemde rekenhulp kan bieden door pedagogisch didactisch verantwoorde interventies te plegen. Ontwikkeling van kennis/inzichten (conceptual change), houding en vaardigheden bij de vmbo basis/-kader leerling worden zichtbaar. Het rekengesprek wordt vakinhoudelijk en procesmatig onderbouwd middels een videofragment en of casusbeschrijving. Zowel het fragment als de beschrijving tonen de kwaliteit van het rekengesprek en de didactische aanpak aan.

Ad 2:

Het studenten duo onderbouwt vakdidactisch handelen in hun gezamenlijk ontwerp vanuit actuele inzichten over het puberbrein en laat zien een krachtige leeromgeving met activerende werkvormen te kunnen inzetten. De onderliggende wiskundige principes worden correct toegepast. De Toetsing vindt deels plaats binnen de portfolio omgeving van Onderwijs Online en deels in een presentatie op het instituut waar een korte videocompilatie deel van uitmaakt.

Startmeting vakkennis van de kandidaten

Kijkend naar het startniveau van de studenten zijn er drie zaken van belang:

1. Pabo landelijke kennisbasis Rekenen-Wiskunde (sinds 2013 op Pabo's getoetst).
2. Wiskunde algemeen basisniveau havo 3.
3. Vakdidactiek Rekenen-Wiskunde.

De kennis van rekenen-wiskunde van de kandidaten is met het huidige eindniveau van de PABO (inhoud LKT rekenen) op voldoende niveau om aan dit traject te kunnen starten. Lacunes die er mogelijk bestaan bij kandidaten uit eerdere PABO-lichtingen zullen gedurende het traject aan het licht komen. Waar nodig wordt ondersteuning (zelfstudiemateriaal) op maat aangeboden.

Vakdidactisch gezien hebben de kandidaten tijdens hun PABO-opleiding inhoud en gereedschappen aangeboden gekregen op de rekendomeinen hele getallen, verhoudingen, meten en meetkunde.

Gedurende dit traject zal op dit vlak aan verdieping worden gewerkt. Daarnaast zal vooral accent worden gelegd op vakdidactiek wiskunde en probleemoplossing gericht op onderbouw vmbo bb/kb.

Tijdens de startbijeenkomst maakt de student een start met het maken van een diagnostische toets (in de vorm van een wiskunde examen vmbo gtl) die verder thuis kan worden afgemaakt. Deze toets stelt de student in staat eventuele lacunes in zijn/haar voorkennis op het spoor te komen. Gedurende het traject kan de student lacunes wegwerken en wiskundige niveauverhoging bereiken met als doel om aan het einde van het blok voor rekenen- wiskunde het gewenste kennisniveau te kunnen laten zien. In de eerste bijeenkomst rekenen-wiskunde wordt de student bevraagd op zijn kennis van en ervaring met de verschillende wiskundige vakdidactische inhouden.

Toetsing: Kennisbasis Wiskunde en Rekenen

Tijdens de 5^e bijeenkomst maakt de student een individuele eindtoets kennisbasis rekenen wiskunde. De toets beslaat het hele vmbo- reken-wiskunde veld. De inhoud wordt samengesteld uit onderwerpen die ook tijdens vmbo gtl examens getoetst worden. Het niveau van de vragen ligt op vmbo gtl examenniveau. Hiermee zijn ook de rekendomeinen hele getallen, gebroken getallen, meten, meetkunde, verbanden en grafieken afgedekt. Er staat 2 uur voor het maken van de toets.

Gebruikte literatuur tijdens het traject

Verplichte literatuur:

Faes, T. e.a. (2017). *Het leren van wiskunde* (ISBN 999 000 204 7244, € 15,95) Ten Brink Uitgevers. Oorspronkelijk APS (2011), Amsterdam.

Faarts, J. e.a.(2016). *Voor leerlingen van 12-16, REKENEN voor de lerarenopleiding* (ISBN 2030000000791, € 23,95) Ten Brink Uitgevers. Oorspronkelijk APS (2016), Utrecht.

Aanbevolen literatuur (niet verplicht):

Helden van H., Krabbendam H., Konings T. (2011) *Probleem oplossen en Wiskunde* (ISBN 979 709 006 1882, € 14,95). Ten Brink Uitgevers. Oorspronkelijk APS (2011), Utrecht.

Overige vakliteratuur: diverse artikelen uit vaktijdschriften worden digitaal aangeboden.

Leeruitkomsten Nederlands

Leeruitkomsten:

1. De docent ontwerpt functionele en betekenisvolle lessen Nederlands volgens recente vakdidactische inzichten en rekening houdend met de kenmerken van de doelgroep vmbo-leerlingen.
2. De docent ontwikkelt een visie op de verschillende onderdelen van het vak Nederlands (lezen, schrijven, mondelinge taalvaardigheid, fictie, woordenschat en taalverzorging) en kan deze toepassen in de eigen lespraktijk.

Toetsing: beroepsproduct 5 EC (studiepunten):

Je toont bovenstaande leeruitkomsten aan in een portfolio waarin je verschillende opdrachten individueel én ook in samenwerking met studiegenoten hebt uitgewerkt.

Startmeting vakkennis van de kandidaten

Kijkend naar het startniveau van de studenten zijn er twee zaken van belang: eigen taalvaardigheid, de kennis en toepassing van de vakdidactiek Nederlands. De eigen taalvaardigheid is idealiter op orde bij binnenkomst; alle kandidaten zijn afgestudeerd op Hbo-niveau en daarom mag een beheersing op minimaal 4F-niveau worden verondersteld.

Desalniettemin kunnen er specifieke domeinen zijn waarop de taalbeheersing van de student achterblijft bij de verwachting. Dit kan gedurende het traject worden gesignaleerd, en op dat moment wordt er ondersteuning (oefenmateriaal) op maat geboden. Het eigen taalniveau van de student wordt aan het eind van het traject beoordeeld aan de hand van het dossier.

Vakdidactisch gezien hebben de kandidaten tijdens hun PABO-opleiding een breed scala aan onderwerpen aangeboden gekregen. Gedurende dit traject zal vooral op dit vlak aan verdieping worden gewerkt.

De startmeting zal gebeuren middels een zelfreflectie-instrument ('zelfscan'), dat de student in staat stelt eventuele lacunes in zijn/haar voorkennis op het spoor te komen. In het intakegesprek wordt de student bevraagd op zijn kennis van en ervaring met de verschillende vakdidactische inhoud.

Verplichte literatuur:

Bonset, H., De Boer, M. en Ekens, T. (2020). *Nederlands in de onderbouw. Een praktische didactiek*. Bussum: Coutinho. 7e druk.

Overige vakliteratuur: diverse artikelen uit vaktijdschriften worden digitaal aangeboden.

Leeruitkomsten Mens en Natuur

Leeruitkomsten:

1. De docent zet meerdere vakdidactische strategieën in voor begripsontwikkeling binnen de verschillende contexten van mens en natuur.
2. De docent zet passende leeractiviteiten (zoals practica) bij de leerdoelen in, kan dit leerproces voorbereiden, structureren, veilig begeleiden en evalueren met de leerlingen.

Toetsing: Beroepsproduct 5 EC:

Het vakdidactisch aan kunnen tonen dat je cruciale inzichten en denkwijzen weet over te brengen vanuit je vakinhoudelijke bekwaamheid (minimaal reproductieniveau) van het vakgebied Mens en Natuur, zodat ontwikkeling van kennis / inzichten (conceptual change), houding en vaardigheden bij de vmbo basis-/kader leerling zichtbaar wordt middels 3 videofragmenten / casusbeschrijvingen, waarbij minimaal 1 practicum, van unieke leerdoelen die je vakinhoudelijk en leerprocesmatig onderbouwt.

Voor een inhoudelijke toets op niveau van vmbo-t4 dient minimaal een 7 gehaald te worden aan het einde van het traject.

Leeruitkomsten Mens en Maatschappij

Leeruitkomsten:

1. De docent wordt zich bewust(er) van de diversiteit van de disciplines binnen het leergebied Mens en Maatschappij en de complexiteit van het leergebied als geheel.
2. De docent (her)ontwikkelt een eigen visie op de doelstellingen, de (vak)inhouden en mogelijke werkwijzen binnen het leergebied Mens en Maatschappij, gericht op de belevingswereld en de toekomst van de vmbo basis-/kader leerling.
3. De docent kan passende en vanuit literatuur onderbouwde (vak)inhoudelijke en (vak)didactische keuzes maken om leeractiviteiten binnen het leergebied Mens en Maatschappij vorm te geven, te structureren, te begeleiden en te evalueren (beroepsproduct).

Toetsing: Beroepsproducten 5 EC:

1. **Een visiestuk** waarin de docent een (theoretisch) onderbouwde visie geeft op de doelstellingen en de (vak)inhouden van het leergebied Mens en Maatschappij; een visie op de mate van vakintegratie tussen de disciplines uit het leergebied. In het stuk is ook de kennis over de belevingswereld en de toekomst van de vmbo basis-/kader leerling meegenomen.
- Belangrijk is dat de docent zowel de eigen visie als het proces naar de visie weergeeft: Welke (wetenschappelijke) artikelen, praktijkervaring, gesprekken met collega's en

leerlingen, documentaires, speelfilms, romans, nieuwsberichten, lesmethoden, colleges enz. hebben de docent tot vragen en inzichten gebracht?

- De docent mag uit diverse presentatievormen kiezen: Een schriftelijk visiestuk, een (digitale) posterpresentatie, Prezi, een mondelinge presentatie, een vlog, een tentoonstelling/vitrine, een ontwerp van het ideale onderbouw curriculum vmbo M&M en andere vormen in overleg.
2. **Docentenhandleiding: (vak)inhoudelijke voorbereiding** op de ontworpen leeractiviteiten (3). Afhankelijk van het gekozen onderwerp wordt een aantal (wetenschappelijke) bronnen bestudeerd om expert te worden voorafgaand aan het ontwerpen van een reeks leeractiviteiten. De (vak)inhoudelijke kennis wordt verantwoord in de vorm van een verslag, als ware het een docentenhandleiding met achtergrondinformatie.
3. **Een reeks leeractiviteiten voor vmbo basis/kader leerlingen** die passen binnen het leergebied Mens & Maatschappij en die gebaseerd zijn op de eigen visie (1) en de (vak)inhoudelijke en (vak)didactische principes (2).
- In deze leeractiviteit moeten meerdere vakken in samenhang met elkaar worden gebracht. De activiteiten worden pas ontworpen na uitvoering van beroepsproduct 2.
 - De activiteiten sluiten aan bij de onderwijs- en leerbehoefte van de vmbo-basis/-kader leerlingen
 - Aangezien de deelnemende docenten reeds werkzaam zijn binnen het leergebied M&M zal de lespraktijk zoveel mogelijk worden betrokken bij de leertaak.
 - Waar mogelijk sluit het onderwerp voor de leeractiviteiten aan op de persoonlijke leerbehoefte van de docent: In welke (vak)inhoud of vakdidactiek is de docent nog niet/minder bekwaam?
 - De leeractiviteiten moeten worden uitgevoerd op de werkplek en geëvalueerd.
 - De uitvoering van de leeractiviteiten op de werkplek wordt getoetst door lesopnamen te maken of een lesobservatie door een begeleidend docent uit de vakgroep of de vakdidacticus.
 - Zowel de gekozen (vak)inhoud als de (vak)didactiek moeten worden verantwoord.

De beroepsproduct worden als één product beoordeeld aangezien de beroepsproducten 1 en 2 gelden als inhoudelijke voorbereiding op beroepsproduct 3.

Leeruitkomsten Engels

Leeruitkomsten:

1. De docent beheerst de Engelse taal voor alle vaardigheden op B2-niveau.
2. De docent is in staat Engelse lessen te geven volgens principe doeltaal=voertaal.
3. De docent kan verschillende methodologieën in de ontwikkeling van het moderne vreemde talenonderwijs herkennen en benoemen.
4. De docent kan het leerproces herkennen (adhv een model), benoemen en toepassen in de eigen lessen.
5. De docent kan de didactische uitgangspunten van het vreemdetalenonderwijs uitleggen aan de hand van een erkend model zoals de Schijf van Vijf, het Vierfasenmodel en/of de typologie van Neuner.
6. De docent kan lessen ontwerpen en onderbouwen volgens de uitgangspunten van CLT.

Toetsing: Beroepsproduct 5 EC:

De toetsing bestaat uit 3 onderdelen:

1. Vakinhoudelijke toetsing waarin B2-niveau op de vaardigheden spreken, luisteren en lezen (inclusief Use of English) aangetoond wordt.
2. De student ontwerpt een vakdidactische kijkwijzer voor observatie en leerganganalyse, waarin het leerproces en CTO centraal staan. Adhv dit instrument observeert de student drie lessen Engels bij minimaal 2 verschillende collega's en doet daarnaast een leerganganalyse adhv de/een vakdidactische kijkwijzer. De student bespreekt de observatie en komt adhv observatie en analyse tot (een) concrete conclusie(s) waarin vakdidactisch bewustzijn zichtbaar is.
3. De student ontwerpt een lessenserie van 3 lessen (inclusief 3 lesopnamen) waarin de vakdidactische keuzes zichtbaar zijn en toegelicht worden vanuit theoretische onderbouwing. In de video opnames wordt aangetoond dat de student lessen kan vormgeven volgens doeltaal=voertaal principe.

Literatuur- en bronnenlijst

In het onderstaande overzicht treft u de verplichte en aanbevolen literatuur per onderdeel aan. Ook geven we suggesties om voorafgaande aan het traject uw kennis op peil te brengen. Ook kunt u met dit materiaal nagaan hoe het met uw kennis gesteld staat.

Onderwijskunde/generiek

Verplichte literatuur:

- Anton Horeweg, Gedragsproblemen in de klas, uitgever Lannoo

Nederlands

Verplichte literatuur:

- Bonset, H., De Boer, M. en Ekens, T. (2020). Nederlands in de onderbouw. Een praktische didactiek. Bussum: Coutinho. Zevende druk

Rekenen/Wiskunde

Verplichte literatuur:

- Faes, T. e.a. (2017). *Het leren van wiskunde* (ISBN 999 000 204 7244, € 15,95) Ten Brink Uitgevers. Oorspronkelijk APS (2011), Amsterdam
- Faarts, J. e.a.(2016). *Voor leerlingen van 12-16, REKENEN voor de lerarenopleiding* (ISBN 2030000000791, € 23,95) Ten Brink Uitgevers. Oorspronkelijk APS (2016), Utrecht

Aanbevolen literatuur (niet verplicht):

- Helden van H., Krabbendam H., Konings T. (2011) *Probleem oplossen en Wiskunde* (ISBN 979 709 006 1882, € 14,95). Ten Brink Uitgevers. Oorspronkelijk APS (2011), Utrecht
- Overige vakliteratuur: diverse artikelen uit vaktijdschriften worden digitaal aangeboden.

Engels

Aanbevolen literatuur (vakdidactiek):

- Learning Teaching: the essential guide to English language teaching, J. Scrivener (3rd ed.) Oxford: Macmillan Publishers Ltd., 2011, ISBN 9780230729841
- Grammaticawijzer Engels VMBO 2 uitklapkaart, Intertaal, ISBN 9789460308727
- Grammatica Engels, glashelder overzicht op elk taalniveau. A van Hoof & I Mous. (1^e editie) Van Dale Uitgevers, 2021, ISBN 9789460775727

Verplichte theorie (vakdidactiek):

- Kennisclips beschikbaar via HAN video.

Aanbevolen literatuur voor zelfstudie, Engels B2 niveau:

- www.flo-joe.com Digitaal oefenmateriaal voor FCE
- Objective First, student's book with answers, A.Capel (3rd ed.) Cambridge University Press, 2012, ISBN 9780521178792
- English vocabulary in use, upper-intermediate self-study and classroom use, with CD ROM Third Edition (2012). Michael McCarthy, Cambridge University Press, ISBN 9781107600942

M&M

Literatuur vak profiel M&M: beschikbaar via #Onderwijs Online:

- Carla van Boxtel (red.), Hans Bulthuis, Hans Goudsmit, Fer Hooghuis, Berend Jan Mulder, Peter Smulders, Brenda Stam, Christiaan Steenstra, Charlotte Waskowskij, Bert de Weme (2009). Vak integratie in de Mens- en Maatschappijvakken. Theorie en praktijk. Amsterdam: LEMM
- Drie, J. van, Meijs, L., Noordink, H., & Spee, M. (2004). Keuzes en dilemma's bij het leergebied Mens en Maatschappij. Enschede: SLO
- Gerhard van der Pot & Arie Wilschut (2014). Leergebied mens en maatschappij. Een versnipperd veld. Geografie, 38-40
- Wilschut, A., Straten, D. van & Riessen, M. van (2014). Geschiedenisdidactiek. Handboek voor de vakdocent. Bussum: Coutinho
- Wilschut, A. (2016). Heeft geschiedenisonderwijs toekomst? Het curriculum in het licht van de voorstellen van de commissie-Schnabel Kleio 4 (pp. 14-20)
- SLO (2016). Karakteristieken en kerndoelen onderbouw voortgezet onderwijs. Enschede: SLO
- SLO (2007). Concretisering van de kerndoelen mens en maatschappij. Geraadpleegd op 9-1-2017
- Vankan, L. & Schee, J. van (2004). Leren denken met aardrijkskunde
- VGN (2016). Bij de tijd door het schoolvak geschiedenis. Een visie van geschiedenisdocenten op hun vak. (pp. 7-30)
- Wordt nog aangevuld

Verplichte literatuur:

- Handboek Natuurkundendidactiek door Koos Kortland, Ad Mooldijk & Hans Poorthuis (red.) Epsilon Uitgaven. ISBN 978-90-5041-163-9
prijs: €36,- (Delen uit dit boek worden gebruikt. Je kunt eventueel met de aanschaf wachten tot de eerste startbijeenkomst.)

Aanbevolen literatuur:

- Hammink, A. & M. de Boer (2016). Leren denken. Han, Nijmegen
- Vakdidactische reader m.b.t. ecologie, veldwerk
- Show de Fysica

Verder maken we gebruik van sites:

- Ruud de Moor kennisproject: http://www.ntwpracticumnet.ou.nl/content-e/Kennisbank_biologie_misconcepten/ (we raden we aan om thuis alvast eens te bekijken)
- Artikelen m.b.t. practicum en lesmateriaal Natuur en milieu - en gezondheidseducatie en seksuele vorming (deze worden tijdens de bijeenkomsten ter beschikking gesteld)

Programma van het opscholingstraject 2025-2026

Datum	Tijd	Inhoud	Docent
29 oktober 2025 (week 44)	13.45 – 14.30u	Start traject Kennismaking docenten	hdsab, bkrac, rmnh vmnc, boern, veenb, rknm
	14.30 – 16.00u	Generiek	hdsab
5 november 2025 (week 45)	14.30 – 20.00u	Rekenen-Wiskunde	rmnh
12 november 2025 (week 46)	13.00 – 14.30u	Generiek	hdsab
	14.30 – 20.00u	Rekenen-Wiskunde	rmnh
19 november 2025 (week 48)	13.00 – 17.30u	Rekenen-Wiskunde	rmnh
3 december 2025 (week 49)	13.00 – 17.30u	Rekenen-Wiskunde	rmnh
10 december 2025 (week 50)	13.00 – 14.30u	Generiek	hdsab
	14.30 – 17.00u	Rekenen-Wiskunde	rmnh
7 januari 2026 (week 2)	14.30 – 17.00u	Herkansing 1 Rekenen-Wiskunde	rmnh
21 januari 2026 (week 4)	13.00 – 14.30 u	Generiek	hdsab
	14.30 – 17.30u	Nederlands	bkrac
28 januari 2026 (week 5)	13.00 – 17.30u	Nederlands	bkrac
4 februari 2026 (week 6)	13.00 – 17.30u	Nederlands	bkrac
11 februari 2026 (week 7)	13.00 – 17.30u	Nederlands	bkrac
18 februari 2026 (week 8) ONLINE	14.30 – 17.00u	Herkansing 2 Rekenen-Wiskunde	rmnh
25 februari 2026 (week 9)	13.00 – 14.30u	Generiek	hdsab
	14.30 – 17.30u	Nederlands	bkrac
4 maart 2026 (week 10)	13.00 – 17.30u	Profiel	vmnc, boern, veenb, rknm

18 maart 2026 (week 12)	13.00 – 14.30u	Generiek	hdsab
	14.30 – 17.30u	Profiel	vmnc, boern, veenb, rknm
25 maart 2026 (week 13)	13.00 – 17.30u	Profiel	vmnc, boern, veenb, rknm
1 april 2026 (week 14)	13.00 – 14.30u	Generiek	hdsab
	14.30 – 17.30u	Profiel	vmnc, boern, veenb, rknm
15 april 2026 (week 16)	13.00 – 17.30u	Profiel	vmnc, boern, veenb, rknm

Docententeam:

Algemeen

Heleen Rotman (Rekenen Wiskunde): rmnh

Ankie Bakker (Nederlands): bkrac

Matty Hendriks (Generiek): hdsab

Profiel

Corien Vuurman (M&M): vmnc

Monique de Boer (M&N): boern

Trui Veen (Engels): veenb

Roger Rikken (M&N): rknm

Laatste bijeenkomst 15 april 2026.

Deadline alles inleveren 4 mei. Uiterlijke inleverdatum cijfers 20 mei 2026

Uitreiking certificaten: 10 juni 2026 rond 12.00u.